

Yirmilik Diş Çekiminde Nazal Airway Yardımıyla Sedasyon Uygulaması

**62.
BÖLÜM**

*Gözde Nur ERKAN¹
Dilek GÜNAY CANPOLAT²*

ÖZET

Amaç: Gün geçtikçe sayısı ve çeşitliliği artan dental işlem ve girişimler sırasında sedasyon ve genel anestezi uygulamalarının sayısı artmakta ve kapsamı genişlemektedir. Lokal anestezi altında gerçekleştirilebilecek dental işlemlerde; dental fobi, korku veya anksiyete nedeniyle sedasyon ve genel anestezi uygulanması gerekmektedir. Bu durumda işlem sahası oral kavite olduğu için solunum depresyonu durumunda havayolu yönetiminde ortaya çıkabilecek problemler, aspirasyon riski gibi farklı durumlardan kaçınmak amacıyla genel anestezi sedasyona tercih edilmektedir. Olgu sunumu ile nazal airway aracılığı ile derin sedasyon uygulaması ve avantajlarının paylaşılması amaçlanmaktadır.

Olgu Sunumu: 25 yaşında erkek hastanın molar diş (yirmilik diş) çekimi dental fobi ve anksiyete nedeniyle derin sedasyon altında uygulanmıştır. Ameliyathaneye alınmadan önce premedikasyon ile anksiyoliz uygulanan hastada sedasyon indüksiyonu intravenöz (iv) ajanlar ile sağlanmıştır. Nazal airway ile birleştirilen endotrakeal tüp konnektörü ventilasyon devresine bağlanarak hastanın solunumu basınç kontrollü modda desteklenmiştir. Derin sedasyon altındaki hastaya orofaringeal boğaz tamponu uygulanmıştır ve aspirasyon riski azaltılmıştır. Derin sedasyonun idamesinde iv ve inhaler anestezikler birlikte uygulanmıştır. 30 dakika süren işlem sonrasında hasta kısa sürede derlenmiştir. İşlem sırasında fiziksel hareket veya komplikasyon gözlenmemiştir. Toplam 3 saat servis takibi ardından hasta taburcu edilmiştir.

Sonuç: Vakada olduğu gibi farklı yöntemler ve ekipmanlar kullanılarak uygun dental işlemler sırasında genel anestezi yerine sedasyon uygulamaları tercih

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Kırıkkale Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi AD., dr.gozdenur@gmail.com

² Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi AD., dgcanpolat@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Lim MAWT, Borromeo GL. The use of general anesthesia to facilitate dental treatment in adult patients with special needs. *J Dent Anesth Pain Med.* 2017;17 (2):91-103. doi:10.17245/jdapm.2017.17.2.91
2. Canpolat DG, Erkan GN. Diş hekimliğinde anestezi. Uzun U, Balık Y editör. *Anestezide Hasta Takibi.* 1. Baskı. Ankara: Akademisyen Yayınevi; 2022. p. 621-9
3. Pohjola V, Lahti S, Vehkalahti M, MMTolvanen M, Hausen H. Association between dental fear and dental attendance among adults in Finland. *Acta Odontol Scand* 2007;65:422-423. doi:10.1080/000163507017762985
4. Gatchell RJ, Ingersoll BD, Bowman L, Robertson MC, Walker C. The prevalence of dental fear and avoidance: a recent survey study. *J Am Dent Assoc* 1983;107:460-961. doi:10.1016/0304-3959(83)90959-5
5. Berggren U, Hakeberg M, Carlsson SG. No differences could be demonstrated between relaxation therapy and cognitive therapy for dental fear. *Evid Based Dent Pract* 2001;12:117-118
6. Weisenberg M, Aviram O, Wolf Y, Raphaeli N. Relevant and irrelevant anxiety in the reaction to pain. *Pain.* 1984;20(4):371-383. doi:10.1016/0304-3959(84)90114-3
7. Al Absi M, Rokke PD. Can anxiety help us tolerate pain?. *Pain.* 1991;46(1):43-51. doi:10.1016/0304-3959(91)90032-S
8. Moore R, Brødsgaard I. Dentists' perceived stress and its relation to perceptions about anxious patients. *Community Dent Oral Epidemiol.* 2001;29(1):73-80.
9. Brahm CO, Lundgren J, Carlsson SG, Nilsson P, Corbeil J, Hägglin C. Dentists' views on fearful patients. *Problems and promises.* *Swed Dent J.* 2012;36(2):79-89
10. van Wijk AJ, Hoogstraten J. The Fear of Dental Pain questionnaire: construction and validity. *Eur J Oral Sci.* 2003;111(1):12-18. doi:10.1034/j.1600-0722.2003.00005.x
11. Armfield JM, Stewart JF, Spencer AJ. The vicious cycle of dental fear: exploring the interplay between oral health, service utilization and dental fear. *BMC Oral Health.* 2007;7:1. Published 2007 Jan 14. doi:10.1186/1472-6831-7-1
12. Appukuttan DP. Strategies to manage patients with dental anxiety and dental phobia: literature review. *Clin Cosmet Investig Dent.* 2016;8:35-50. Published 2016 Mar 10. doi:10.2147/CCIDE.S63626
13. Humphris GM, Morrison T, Lindsay SJ. The Modified Dental Anxiety Scale: validation and United Kingdom norms. *Community Dent Health.* 1995;12(3):143-150
14. Corah NL. Development of a dental anxiety scale. *J Dent Res.* 1969;48(4):596. doi:10.1177/00220345690480041801
15. Spielberger, C. D. (1985). Assessment of state and trait anxiety: Conceptual and methodological issues. *Southern Psychologist,* 2(4), 6-16
16. Kleinknecht RA, Klepac RK, Alexander LD. Origins and characteristics of fear of dentistry. *J Am Dent Assoc.* 1973;86(4):842-848. doi:10.14219/jada.archive.1973.0165
17. Gatchel RJ. The prevalence of dental fear and avoidance: expanded adult and recent adolescent surveys. *J Am Dent Assoc.* 1989;118(5):591-593. doi:10.14219/jada.archive.1989.0068
18. Moore R, Birn H, Kirkegaard E, Brødsgaard I, Scheutz F. Prevalence and characteristics of dental anxiety in Danish adults. *Community Dent Oral Epidemiol.* 1993;21(5):292-296. doi:10.1111/j.1600-0528.1993.tb00777.x
19. Neverlien PO. Dental anxiety, optimism-pessimism, and dental experience from childhood to adolescence. *Community Dent Oral Epidemiol.* 1994;22(4):263-268. doi:10.1111/j.1600-0528.1994.tb01813.x
20. Armfield JM. A comparison of three continuous scales used to determine the prevalence of clinically significant dental fear. *Community Dent Oral Epidemiol.* 2011;39(6):554-563. doi:10.1111/j.1600-0528.2011.00628.x
21. Luyk NH, Beck FM, Weaver JM. A visual analogue scale in the assessment of dental anxiety. *Anesth Prog.* 1988;35(3):121-123

22. Humphris GM, Hull P. Do dental anxiety questionnaires raise anxiety in dental-anxious adult patients? A two-wave panel study. *Prim Dent Care.* 2007;14(1):7-11. doi:10.1308/135576107779398165
23. Caprara HJ, Eleazer PD, Barfield RD, Chavers S. Objective measurement of patient's dental anxiety by galvanic skin reaction. *J Endod.* 2003;29(8):493-496. doi:10.1097/00004770-200308000-00001
24. Dailey YM, Humphris GM, Lennon MA. The use of dental anxiety questionnaires: a survey of a group of UK dental practitioners. *Br Dent J.* 2001;190(8):450-453. doi:10.1038/sj.bdj.4801000
25. Ilgüt D, Ilgüt M, Dinçer S, Bayırlı G. Reliability and validity of the Modified Dental Anxiety Scale in Turkish patients. *J Int Med Res.* 2005;33(2):252-259. doi:10.1177/147323000503300214
26. <https://www.st-andrews.ac.uk/dentalanxiety/scaletranslations/>
27. Erkan GN, Canpolat DG. *Dış Anestezi Uygulamaları.* Uzun U, Balık Y editör. Anestezide Hasta Takibi. 1. Baskı. Ankara: Akademisyen Yayınevi; 2022. p. 241-52